

Ljubljana, 3.12.2019

Ministrstvo za finance

Metod Dragonja, državni sekretar

Veza vaš dopis števil. 403-56/2019/3 z dne 25.11.2019; Re.: ČEMU IMAMO BANKO SLOVENIJE

Spoštovani g. Metod Dragonja,

Najprej se vam najlepše zahvaljujemo za odgovor na naše predloge in vprašanja v zvezi s politiko, ki jo izvaja Banka Slovenije (BS). Posebej cenimo vašo skrbnost, da na postavljena vprašanja tudi odgovorite, kar, za razliko od premnogih drugih visokih uradnikov, kaže na vaš spoštljiv odnos do državljanov.

Naj v nadaljevanju navedemo oz. ponovimo le nekaj, za nas še vedno odprtih pomislekov:

Ministrstvo za finance (MF) je med drugim odgovorno za gospodarno ravnanje z državnim premoženjem, katerega del je tudi premoženje Banke Slovenije. Država pa od tega premoženja dobi le drobiž (za leto 2018 slabih 16 mio evrov) medtem, ko je BS po bilanci stanja (kapital in ostala pasiva) nesorazmerno premožna.

Po Ustavi RS je Banka Slovenije v svojem delovanju samostojna, torej neodvisna od vlade oz. MF, a vendarle za svoje delo odgovarja Državnemu zboru (DZ). Prav zato smo naš dopis naslovili in poslali vsem trem guvernerju Boštjanu Vasletu, predsedniku vlade Marjanu Šarcu in predsedniku DZ Dejanu Židanu, s pozivom k »pametnemu sodelovanju«. Skratka, da se dogovorite, kako naj BS preobsežna sredstva plasira v razvojno smiselne projekte. Navajamo dva primera: 1) Stanovanjski sklad naj izda obveznice, ki jih na sekundarnem trgu odkupi Banka Slovenije; 2) Namesto, da se za gradnjo velikih objektov država zadolžuje v tujini, bi lahko z izdajo državnih obveznic z nekaj odstotnim donosom pobrali delček od 20 milijard, kolikor jih ima prebivalstvo v bankah. Seveda je predhodno potrebno ponovno vzpostaviti zaupanje prebivalstva. (Poplačilo vseh lastnikov podrejenih obveznic kupljenih na »šalterju«. Gre za relativno majhen denar, okoli 20 milijonov evrov, škoda pa je ogromna.)

Z aktivno stanovanjsko politiko bi država morala vplivati na demografske tokove. Pa se (kljub temu, da je urejanje stanovanjskega gospodarstva stvar Vlade in Državnega zbora) pojavi BS z ukrepi, ki so neusklajeni in negativno vplivajo na uravnotežen policentrični razvoj države. Ukrepi niso le škodljivi, so tudi neupravičeni saj je porast stanovanjskih posojil bistveno manjši kot potrošniških. Poleg tega je že doslej veljala vrsta omejitev: starost, prekarno delo, velikost kreditov v odvisnosti od dohodkov itd. Skratka, tveganja bank pri kreditiranju prebivalcev so izredno majhna; depoziti prebivalstva v različnih oblikah pa ogromni. In tudi v preteklosti je bilo kreditiranje prebivalstva najmanj problematično; delež nevrnjenih kreditov je bil izredno majhen, kar je bilo pri kreditiranju podjetij, povsem drugače.

Na koncu ostaja odprto še vprašanje zakaj Ministrstvo za finance in Banka Slovenije ne sledita napotkom predsednikov ECB Draghija in Lagardove, da naj se preko odkupovanja obveznic potencial ECB uporabi tudi za pospeševanje gospodarske rasti v članicah ECB?

Verjamemo, da boste za skupno mizo oblikovali pot iz nastale, močno škodljive situacije.

Programski svet Koalicije civilne družbe SINTEZA-KCD

V vednost: predsednikoma Vlade in Državnega zbora RS ter guvernerju Banke Slovenije.